

Milí bratři, milé sestry,

děti dnes zpívaly: *Dobry, dobry, dobry je Buh*. A my věříme, že Buh je dobry. Jen nám možná trochu uniká souvislost mezi tímto vyznáním Boží dobroty a dnešním starozákonním příběhem o zničení Sodomy. Možná bychom dnes raději řekli: Přísný je Buh. Tak se tedy dnes blíže podívejme na Boží jednání v příběhu o zkáze Sodomy. Určitě se nám podaří spatřit Boha nejen jako přísného Soudce, ale hlavně jako dobrotivého Pána.

Na samém začátku vyprávění vede Hospodin spor - sám se sebou, sám proti sobě. *Mám Abrahamovi zamlčet, co hodlám učinit?*, ptá se Buh sebe sama. Přemýšlí. Uvažuje. Řeší docela zásadní dilema.

Hospodin hodlá učinit toto: chce prošetřit a pak případně potrestat hrůzné činy obyvatelů Sodomy. To všechno ovšem může udělat „na vlastní triko“, jak se říká. Tedy bez toho, aby se s někým dalším radil a domlouval. Vždyť kdo jiný než soudce celého světa by měl být způsobilý k takovému jednání?

Tak tedy není důvod do celé záležitosti zasvěcovat Abrahama. Pán Buh si tím ušetří zbytečné řeči, námítky a možná i hádku z Abrahamovy strany. Možná se ho Abraham pokusí i přesvědčit, aby svůj plán poněkud pozměnil. A kdo ví? Třeba se Hospodin nechá Abrahamem ovlivnit. Je tedy jednodušší o tom s Abrahamem vůbec nemluvit. Vždyť on je jen prach a popel, jak sám sebe za chvíli nazve. Tak co by do toho měl mluvit?!

Jenže Hospodin nakonec toto dilema rozsekne jinak. Abrahamovi se svěří. Sdělí mu, co chystá. Odhalí mu své plány. Odkryje své karty. A nakonec: proč by tomu mělo být jinak? Vždyť náš Buh je Bohem, který je hluboce spjat s člověkem!

Buh přece člověka stvořil, aby s ním rozmlouval, aby se s ním radil, aby s ním spolupracoval na dobrém díle. A co víc? Buh se nakonec kvůli člověku člověkem stal. Tak moc má rád člověka, že se v Ježíši Kristu stal jedním z lidí.

Jak jsme řekli: bylo v tom určité riziko. Abraham skutečně začal s Hospodinem vést jakýsi spor a přesvědčovat jej, aby kvůli hrstce spravedlivých odpustil celému městu. Vždyť to známe dobře. Když jdeme na procházku s malými dětmi, nejjednodušší odpověď na jejich všetečné otázky je: *Uvidíš*. Nebo: *Nech se překvapit*.

A tati, kam jdeme?

Uvidíš.

A tati, kdy už tam budeme?

Nech se překvapit.

Ale zkuste třeba říct: *Jdeme na Filipov*.

Táák daleko? A nemůžeme jít jenom do půlky? A já jsem myslel, že jdeme na hřiště! Nééééé!

Hospodin tedy dobrovolně vstoupil do rizika, že Abraham se bude snažit překazit nebo spíše pozměnit jeho vlastní plány. Tak si Buh Abrahama váží! Vždyť sám říká, že ho důvěrně poznal, že se s ním sblížil. Proto mu své plány sdělí a čeká, co na to Abraham řekne. Vtáhne ho do celého dění. A Abraham toho využije. Hospodine, *možná, že je v tom městě padesát spravedlivých; vyhladiš snad i je a nepromineš tomu místu, přestože je v něm padesát spravedlivých? Přece bys neudělal něco takového a neusmrtil spolu se svévolníkem spravedlivého; pak by na tom byl spravedlivý stejně jako svévolník. To bys přece neudělal. Což Soudce vši země nejedná podle práva?*

A současný český židovský překlad z pera zemského rabína Efraima Sidona je ještě odvážnější: *Běda ti, učinit takovou věc, zabít spravedlivého se zločincem...* Je možné, že nás takové jednání Abrahamovo znejistňuje, že ta jeho řeč nám přijde drzá, možná až pohoršlivá. Ale Buh se na něj za to nehněvá! Nevyčítá mu tyto jeho horlivé námítky a dokonce s nimi souhlasí. *Hospodin odpověděl: "Najdu-li v Sodomě, v tom městě, padesát spravedlivých, prominu kvůli nim celému místu."* A tak to smlouvání dojde až na číslo deset. Hospodin se nakonec zavazuje, že kvůli pouhým deseti spravedlivým odpustí celé Sodomě.

Někteří lidé jsou přesvědčeni, že Pán Buh dopředu věděl, že v Sodomě žádných deset spravedlivých není. Vždyť Buh je přece vševědoucí, ne? Ale v tomto příběhu vševědoucí není. Vždyť je přece na cestě do Sodomy, kde se má teprve přesvědčit, jak špatně na tom její obyvatelstvo je.

A navíc: pokud to všechno dopředu věděl, pokud Bůh znal dopředu výsledek, pak si s Abrahamem zahrál krutou hru, pak z něj pro své pobavení učinil prvotřídního šaška. Ale Bůh si z člověka žerty netropí. Bůh člověka miluje a chce jej brát vážně. To platí nejen pro Abrahama, ale také pro nás, děti Boží a Abrahamovy potomky ve víře. Bůh nás bere vážně. Chce se s námi sdílet o svých plánech a přeje si naši spolupráci.

Ale pokročme. Bůh vstupuje do vztahu také se sodomskými obyvateli. A nemusel by. Vždyť by je ze svých nedostižných výšin mohl zničit a dál se s nimi nezahazoval. On to však neučiní. Bůh raději sestoupí a chce se na vlastní oči přesvědčit, jak na tom Sodoma je. Zda bezpráví a násilí páchané sodomskými už je neslučitelné s dalším trváním Sodomy, nebo je tu pro to město ještě nějaká jiná šance. Poslové vstoupí do toho zlého města, vystaví se nebezpečí. Bůh sám skrze své posly mezi Sodomské vkročí. Je mezi nimi. Je v jejich středu. Chce si totiž být naprosto jist, že Sodoma je hodna trestu a má zaniknout. Už v tom nacházím obrovskou Boží zodpovědnost. Ale také jeho milosrdenství, které se jednou naplno projeví v Ježíši Kristu, žijícím mezi hříšníky. To boží Syn říká: *Nepřišel jsem, abych soudil svět, ale abych svět spasil.* (J 12,47)

Nakonec tedy Hospodin rád souhlasí s Abrahamem, že najde-li se v tom městě deset spravedlivých, celému městu odpustí jeho do-nebe-volající zlo. A zde vidím naléhavou výzvu pro nás, milí bratři a sestry. Víte, my někdy toužíme po tom, aby všichni lidé odevzdali svůj život Pánu Ježíši, a tak byli zachráněni. To je jistě správné. Proto když sbory rostou, máme z toho radost. Ovšem když upadají a slábnou, jsme z toho smutní a máme pocit, že jsme selhali. Může tomu tak být. Možná že neseme za naše slábnoucí sbory svůj díl odpovědnosti. Ale zároveň pamatujme: deset spravedlivých zachrání celé město! Proto nesmíme propadat malomyslnosti a vzdychání, že je nás málo. I kdyby nás tu jednou bylo jenom deset, naše spravedlnost na Kristově prolité krvi založená má svůj význam pro celé okolí, ve kterém žijeme! Co deset... Pán Ježíš je ještě odvážnější, než Abraham: *...kde jsou dva nebo tři shromáždění ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.* (Mt 18,20) A může se dítko Boží spásné dílo v tom místě.

Představuji si tedy Hospodina, jak si velmi přeje, aby v Sodomě bylo těch deset spravedlivých... Jak po tom touží. Jenže ani deset spravedlivých tam nebylo. Nakonec jen Lot, jeho žena a dvě dcery. Takže čtyři. Čtyři lidé, kteří by pro násilí a zlo páchané sodomskými ničemy měli také zahynout. Ale Hospodin si pro Lota a jeho rodinu přichystal záchranný plán B, o kterém ani Abraham nemá tušení. I přesto, že v Sodomě není ani deset spravedlivých (ale jen čtyři), Bůh nenechá Lota v tom městu zemřít. A snad jste si v prvním čtení dobře všimli: *Ti poslové zachraňují Lota násilím! Proti jeho vůli ho vytahují ze Sodomy, ve které žel našel svůj domov. Ti muži tedy Lota uchopili za ruku, i jeho ženu a obě dcery - to shovívavost Hospodinova byla s ním -, vyvedli ho a dovolili mu odpočinout až za městem.* (Gn 19,16) Tak tedy: *Dobrý, dobrý, dobrý je Bůh!* S oblibou totiž zachraňuje člověka - dokonce někdy i proti jeho vůli.

Modleme se: Hospodine, Pane náš, chválíme tě za to, že jsi nás skrze svého Syna zachránil. Že nás staviš do tohoto místa, abychom se za něj modlili a jej posvěcovali. A tak tě prosíme: jednej v našem okolí, zachraňuj a vyváděj na cestu života další a další lidi, kteří žijí v naší blízkosti. Amen.